

nota

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW

Onderzoek en
Wetenschapsbeleid

Van

Persoonsgegevens

Datum

23 mei 2023

Referentie

38593892

Bijlagen

1 - Kamerbrief

Kamerbrief voortgang motie onderzoek naar
mogelijkheden om proeven met niet humane primaten
verder te verlagen

Aanleiding

Tijdens de OCW begrotingsbehandeling op 24 november jl. heeft de Kamer unaniem de motie van Wassenberg (PvdD) aangenomen. Deze verzoekt de regering om in 2023 een onafhankelijk onderzoek uit te zetten naar de mogelijkheid tot verdere verlaging van het aantal proeven op niet-humane primaten. In het debat dierproeven van 9 mei jl. heeft u toegezegd de Kamer voor de zomer te informeren over uw uitvoering van de motie. Dit biedt de Kamer de gelegenheid daarop te reageren vóór het onderzoek start. Het streven is om na de zomer het onderzoek te starten.

Geadviseerd besluit

- De Kamerbrief (alvast) te ondertekenen.

U ontvangt gelijktijdig met deze nota een separate nota met potentiële voorzitters. OWB draagt zorg voor verzending van de Kamerbrief nadat één van de kandidaten bereid is voorzitter te worden van de onderzoekscommissie. De naam van de voorzitter wordt opgenomen in de Kamerbrief (is nu nog een PM).

Kernpunten

De afgelopen maanden hebben we u een aantal keer gesproken over de aanpak van het onderzoek. De uitkomst van deze besprekingen is in deze Kamerbrief weergegeven.

Afbakening: onderzoeksvragen zijn geformuleerd conform dictum van de motie

Het onderzoek zal zich richten op:

- mogelijkheden tot het zo snel mogelijk verlagen van het aantal onderzoeken in Nederland met niet-humane primaten ten behoeve van de bestrijding van levensbedreigende ziekten en uitbraken van infectieziekten die de volksgezondheid bedreigen.
- mogelijkheden tot het zo snel mogelijk geheel afbouwen van al het overige onderzoek in Nederland met niet-humane primaten.

Het onderzoek wordt opgedeeld in drie fases.

1. Inzicht in definities, cijfers en feiten als uitgangspunt. Ook de afbakening "levensbedreigende ziekte" moet hier duidelijk worden.
2. Onderzoek naar de mogelijkheden voor verdere verlaging van het aantal proeven met niet-humane primaten. Of en hoe dit op een veilige en snelle manier kan moet duidelijk worden. Hierbij worden ook de haalbaarheid en de

effecten van de verschillende mogelijkheden breed in kaart gebracht. Internationale ontwikkelingen zijn relevant voor dit onderzoek. Er moet dus ook gekeken worden naar de Nederlandse/Europese strategische afhankelijkheid bij bijvoorbeeld vaccinontwikkeling.

3. Een review ronde met internationale experts.

- Resultaat van het onderzoek zijn beleidsscenario's met wetenschappelijke, ethische, juridische, economische (daar waar het gaat om innovatiekracht), internationale en maatschappelijke implicaties.
- U vraagt geen beleidsadvies of verdere verlaging wenselijk is, maar u vraagt een onafhankelijk onderzoek naar de mogelijkheden om te verlagen.

Uitvoering en begeleiding van het onderzoek

- Uitvoering door een wetenschappelijk ingestoken commissie met ondersteuning door adviesbureau.
- U ontvangt separaat een nota met een voorstel voor potentiële voorzitters. Nadat OWB contact heeft gelegd met de beoogd voorzitter, wordt deze met naam genoemd in deze Kamerbrief (dit is nu nog een PM).
- OCW is opdrachtgever van het onderzoek.
- OCW is voorzitter van een nog op te richten interdepartementale klankbordgroep op MT-niveau.
- Het onderzoek mag maximaal een jaar in beslag nemen, inclusief de internationale peer review, zodat we eind 2024 een beleidsreactie naar de Tweede Kamer kunnen sturen.

Toelichting

- **Financiële/ juridische overwegingen:** voor het instellen van een commissie moet een instellingsbesluit worden opgesteld. Dit proces zullen we in de zomer doorlopen.
- **Krachtenveld:** de Kamerbrief is ambtelijk afgestemd met de volgende ministeries: VWS, LNV, EZK, I&W, Defensie en SZW. Zij zijn betrokken bij het programma Transitie Proefdiervrije Innovatie.
- **Politieke context:** de letterlijke tekst van de motie luidt als volgt:
 - constaterende dat de Kamer proeven op niet-humane primaten zo snel mogelijk, en veilig, naar nul wil afbouwen (unaniem aangenomen motie 32 336, nr. 57 van de leden Van Dekken en Heerema);
 - constaterende dat de Minister van OCW de 40% reductie van het aantal dierproeven op apen de eerste stap noemde in de uitvoering van die motie (32 336, nr. 72);
 - constaterende dat de reductie in 2025 gerealiseerd moet zijn;
 - verzoekt de regering om in de loop van 2023 de opdracht te geven tot een onderzoek naar de mogelijkheid om het aantal proeven op niet-humane primaten verder te verlagen zonder dat dit gevolgen heeft voor het onderzoek dat strikt noodzakelijk is voor de bestrijding van levensbedreigende ziekten en uitbraken van infectieziekten die de volksgezondheid bedreigen, conform de wens van de Kamer (zoals verwoord in motie 32 336, nr. 57);
 - verzoekt de regering dit onderzoek te laten uitvoeren door onafhankelijke deskundigen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Persoonsgegevens zijn gelakt.